

KONSULTANT KRAJOWY w dziedzinie farmacji klinicznej

Prof. dr hab. n. farm. Anna Wiela-Hojeńska

Wykaz piśmiennictwa obowiązujący farmaceutów realizujących szkolenie specjalizacyjne oraz przygotowujących się do egzaminu specjalizacyjnego w dziedzinie **FARMAKOLOGII 2025**

Podręczniki obowiązkowe w języku polskim:

1. **Badania kliniczne. Praktyka, prawo, etyka**, red. T. Brodniewicz, A. Jędrzejowski, Warszawa, CeDeWu, 2024.
2. **Biochemia Harpera Ilustrowana**, Rodwell Victor W., Bender David A., Botham Kathleen M. red. R.T. Smoleński. Warszawa, PZWL, 2023.
3. **Biofarmacja**, red. M. Sznitowska, Wrocław, Edra Urban&Partner, 2023.
4. **Biostatystyka. Od podstaw do zaawansowanych metod**, red. M.J. Zalewska, W. Niemirow, Warszawa, PZWL, 2022.
5. **Diagnostyka laboratoryjna z elementami biochemii klinicznej**, red. B. Solnica, A. Dembińska-Kieć, J.W. Naskalski, Wrocław, Edra Urban&Partner, 2022.
6. **Farmakokinetyka. Podstawy i znaczenie praktyczne**, Derendorf H., Gramatte T., Schäfer H. G., Staab A., red. wyd. pol. E. Wyska, Wrocław, MedPharm Polska, 2013.
7. **Farmakologia. Mechanizmy – leki. Tom 1-2. Farmakoterapia oparta na faktach**, red. R. Olszanecki, P. Wołkow, J. Jawień. Warszawa, PZWL, 2023.
8. **Farmakologia kliniczna. Znaczenie w praktyce medycznej**, red. K. Orzechowska-Juzwenko, Wrocław, Górnicki Wydawnictwo Medyczne, 2006.
9. **Farmakologia i toksykologia w pytaniach testowych. Dla studentów medycyny i lekarzy specjalizujących się**, red. M. Dworacka, Warszawa, PZWL, 2024.
10. **Interakcje leków z żywnością**, red. M. Obrzut, Warszawa, PZWL, 2023.
11. **Interna Szczeklika 2024/2025. Mały podręcznik**, red. A. Szczeklika, P. Gajewski, Kraków, Medycyna Praktyczna, 2024.
12. **Kompendium farmakologii**, red. Janiec W., Warszawa, PZWL, 2021.
13. **Lippincott Illustrated Reviews: Farmakologia**, red. K. Whalen, S. Lerchenfeldt, Wrocław, Edra Urban & Partner, 2024.

14. **Nowoczesne metody badań przedklinicznych**, Stefan J., Roszkowski K., Warszawa, CeDeWu, 2021.
15. **Patofizjologia kliniczna. Podręcznik dla studentów medycyny**, red. M. Olszanecka-Glinianowicz, E. Małecka-Tendera, J. Chudek, Wrocław, Edra Urban & Partner, 2023.
16. **Przegląd lekowy**, red. A. Wiela-Hojeńska, B. Sienkiewicz-Oleszkiewicz, A. Skowron, Wrocław, Edra Urban & Partner, 2023.
17. **Przewodnik antybiotykoterapii 2024**, red. K. Dzierżanowska-Fangrat, Bielsko-Biała, Alfa-medica Press, 2024.
18. **Wytyczne dla farmaceutów dotyczące postępowania podczas wykonywania pomiaru ciśnienia tętniczego**, M. Waszyk-Nowaczyk, M. Jasińska-Stroschein, M. Drozd, J. Dymek, A. Stankiewicz, O. Sierpniowska, A. Jędra. Polskie Towarzystwo Farmaceutyczne, Zespół ds. Standaryzacji Opieki Farmaceutycznej Naczelnej Izby Aptekarskiej, Warszawa, 2023.
19. **Wytyczne dla farmaceutów dotyczące wykonywania pomiarów podstawowych parametrów antropometrycznych i wykorzystania ich do oceny stanu odżywienia pacjenta**, O. Sierpniowska, A. Stankiewicz, M. Waszyk-Nowaczyk, M. Jasińska-Stroschein, J. Dymek, A. Jędra, M. Drozd, Zespół ds. Standaryzacji Opieki Farmaceutycznej Naczelnej Izby Aptekarskiej, Polskie Towarzystwo Farmaceutyczne, Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego, Warszawa, 2023.
20. **Wytyczne Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego dotyczące prowadzenia świadczenia zdrowotnego – przegląd lekowy**, *Polskie Towarzystwo Farmaceutyczne*, Warszawa, 2023.
21. **Zalecenia dotyczące postępowania u chorych objętych świadczeniem w ramach usługi farmaceutycznej Nowy Lek**, M. Waszyk-Nowaczyk, M. Jasińska-Stroschein, M. Drozd, J. Dymek, A. Stankiewicz, A. Jędra. Zespół ds. Standaryzacji Opieki Farmaceutycznej Naczelnej Izby Aptekarskiej, Polskie Towarzystwo Farmaceutyczne, Warszawa, 2023.
22. **Zwierzęta laboratoryjne: patologia i użytkowanie**, red. J. Szarek, M. Szweda, E. Strzyżewska, Olsztyn, Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, 2013.

Czasopisma obowiązkowe w języku polskim

1. „Biuletyn Bezpieczeństwa Produktów Leczniczych”.
2. „Farmacja Polska”.
3. „Farmacja Współczesna”.

Obowiązujące standardy:

1. Ministerstwo Zdrowia.
2. Standardy Medyczne.
3. Wskazania i standardy - PULS Medycyny.
4. Wytyczne publikowane w serwisach Medycyna Praktyczna.
5. Urząd Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych.
6. Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 27 stycznia 2023 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ochronie zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych lub edukacyjnych (Dz.U. 2023 poz. 465).
7. Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o badaniach klinicznych produktów leczniczych stosowanych u ludzi (Dz.U. 2023, poz. 605).
8. Ustawa z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne (Dz.U. 2024).
9. Ustawa z dnia 10 grudnia 2020 r. o zawodzie farmaceuty (Dz.U. 2024).
10. Ustawa z dnia 18 marca 2011 r. o Urzędzie Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych (Dz.U. 2020 poz. 836).
11. Ustawa z dnia 7 kwietnia 2022 r. o wyrobach medycznych (Dz.U. 2024).
12. Ustawa z dnia 19 kwietnia 1991 r. o izbach aptekarskich (Dz.U. 2024).
13. Informacje (np. „dobre praktyki”) zamieszczane na stronie Krajowej Komisji Etycznej ds. Doświadczeń na Zwierzętach (Krajowa Komisja Etyczna ds. Doświadczeń na Zwierzętach).
14. Ustawa z dnia 17 listopada 2021 r. o zmianie ustawy o ochronie zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych lub edukacyjnych (Dz.U. 2023).
15. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 30 listopada 2022 r. w sprawie szkoleń, praktyk i staży dla osób wykonujących czynności związane z wykorzystywaniem zwierząt do celów naukowych lub edukacyjnych (Dz.U. 2022 poz. 2576).

16. Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz.U. 2024).
17. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 7 grudnia 2022 r. w sprawie Krajowej Komisji Etycznej do Spraw Doświadczeń na Zwierzętach oraz lokalnych komisji etycznych do spraw doświadczeń na zwierzętach (Dz.U. 2022).
18. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 kwietnia 2022 r. w sprawie minimalnych wymagań, jakie musi spełniać ośrodek, oraz minimalnych wymagań w zakresie opieki nad zwierzętami utrzymywanymi w ośrodku (Dz.U. 2022 poz. 1021).
19. Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz.U. 2023).
20. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/63/EU z dnia 22 września 2010 r. w sprawie ochrony zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych (Dz.U.UE.L.10.276.33).
21. Ministerstwo Edukacji i Nauki (<https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/ochrona-zwierzat-wykorzystywanych-do-celow-naukowych-lub-edukacyjnych>).

Podręczniki zalecane polskie i obcojęzyczne (opcjonalnie):

1. **Bezpieczeństwo farmakoterapii. Podręcznik pharmacovigilance**, red. A. Maciejczyk, M. Kruk, Warszawa, MediPage, 2017.
2. **Farmakoekonomika – wybrane aspekty**, red. Kawalec P., Warszawa, PZWL, 2021.
3. **Farmakologia z elementami toksykologii - tom 1-2 Farmakologia ogólna i kliniczna, toksykologia**, Mutschler E., Geisslinger G., Menzel S., Schmidtko A., red. wyd. pol. D. Pawlak, B. Sienkiewicz-Oleszkiewicz, Wrocław, MedPharm Polska, 2020.
4. **Goodman & Gilman's The Pharmacological Basis of Therapeutics**, 14th edition. L.L. Brunton, B.C. Knollmann, Mc Graw Hill/Medical, 2022.
5. **Katzung's Basic&Clinical Pharmacology**, 16th ed., T.W. Vanderah, Mc Graw Hill Lange, 2023.
6. **Leczenie chorób infekcyjnych**, K. Dzierżanowska-Fangrat, Warszawa, PZWL, 2021.

7. ***Niekomercyjne badania kliniczne: od koncepcji badawczej po wdrożenie innowacji***, red. D. Kitala, R. Sierpiński, Warszawa, Agencja Badań Medycznych, 2023.
8. ***Opieka farmaceutyczna w codziennej praktyce***, M. Kozłowska-Wojciechowska, M. Makarewicz-Wujec, Warszawa, PZWL, Warszawa.
9. ***Opieka farmaceutyczna w polskim systemie ochrony zdrowia Leksykon podstawowych pojęć***, red. A. Skowron, L. Bułaś, B. Karolewicz, J. Machalska, J. Dymek, A. Gołda, M. Drozd, Warszawa, Polskie Towarzystwo Farmaceutyczne, 2022.
10. ***Zawód farmaceuty – komentarz praktyczny***, red. A. Zimmermann, M. Czech, M. Drozd, O. Fedorowicz, A. Owczarek, Warszawa, Wolters Kluwer, 2021.

Czasopisma zalecane polskie i obcojęzyczne (opcjonalnie):

1. „Medycyna Praktyczna”.
2. „Farmacja Polska”.
3. „Farmacja Współczesna”.
4. „Leki po Dyplomie”.
5. „Journal of Physiology and Pharmacology”.
6. „Pharmacological Reports”.
7. „Acta Poloniae Pharmaceutica. Drug Research”.
8. „Advances in Medical Sciences”.
9. „Advances in Clinical and Experimental Medicine”.
10. „Archives of Medical Science”.

Edukacyjne strony internetowe (opcjonalnie):

1. Portal opieka.farm OPIEKA.FARM.
2. Portal mgr.farm MGR.FARM.
3. Portal Apteka Szpitalna Apteka Szpitalna.
4. Strona Polskiego Towarzystwa Nauk o Zwierzętach Laboratoryjnych PoILASA (PoILASA).
5. Strona Polskiego Towarzystwa Farmakologicznego (PTF).
6. INFARMA - <http://www.badaniaklinicznepolsce.pl/baza-badan-klinicznych/>.
7. „Badania Kliniczne w Polsce” - www.bkwp.pl.